

НИЗОМНОМА
оиди ташкил ва гузаронидани имтиҳон барои гирифтани
сертификати «Аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ»

1. Низомномаи мазкур дар асоси моддаи 8-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аудити дохилӣ дар бахши давлатӣ» таҳия гардида, тартиб ва низоми ташкилу гузаронидани имтиҳонро барои гирифтани сертификати «Аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ» муқаррар мекунад. Мақсад аз гузаронидани имтиҳон, ин муқаррар намудани мутобиқати талаботи тахассусӣ, ки барои ишғол намудани вазифаи аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ пешниҳод мешавад, инчунин таъмини иҷрои сифатноку касбии уҳдадорихоӣ худ ба ҳисоб меравад.

Ҳар як аудитори дохилӣ дар Вазорату идораҳо баъд аз 2 соли фаъолият дар мансаби мазкур уҳдадор аст, ки сертификати «Аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ»-ро гирад.

2. Барои гирифтани сертификат, инчунин довталабон-шахсоне, ки дар бахши давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намуда, маълумоти олии иқтисодӣ ё ҳуқуқиро бо собиқаи 3 солаи кори амалӣ бо тахассуси муҳосибӣ, иқтисодӣ, молиявӣ, корманди андоз ва ё ҳуқуқшиносиро доранд, иҷозат дода мешаванд.

3. Имтиҳонот барои гирифтани сертификати «Аудити дохилӣ дар бахши давлатӣ» дар як сол 2 маротиба дар нимаи аввали моҳи июн ва дар нимаи аввали моҳи ноябр доир мегарданд. Дар ҳолати афзудани миқдори довталабон, имтиҳон метавонад ҳар як се моҳ гузаронида шавад. Санаи мушаххас бояд на дертар аз 30 рӯзи қабл аз баргузори он тасдиқ гардад. Феҳристи манбаъҳои иттилоотӣ барои омодагӣ дар Веб-сайти Вазорати молия интишор мегардад.

Ариза ба унвони Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ширкат дар имтиҳон аз номи кормандони бахши давлатӣ то 15 май ва то 15 октябр аз ҷониби сардори Шуъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ қабул карда мешавад.

4. Барои ташкили гузаронидани сертификатсия, довталабон ҷиҳати гирифтани сертификати «Аудити дохилӣ дар бахши давлатӣ» комиссияи имтиҳонӣ, дар ҳайати Муовини Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, сардори Раёсати аудити дохилӣ ва назорат, сардори Шуъбаи марказонидашудаи идоракунии молия ва аудити дохилӣ ва сардори Шуъбаи ҳуқуқи Вазорати молия, таъсис дода мешавад. Ба ҳайати комиссия котиб дохил мегардад, ки аз ҳисоби мутахассисони Шуъбаи марказонидашудаи идоракунии молия ва аудити дохилӣ таъин гардида, ба зиммаи ӯ коркард ва

ҳифзи маълумотҳои шахсии довталабон дар низоми иттилоотии идораи молиявӣ, назорат ва аудити дохилӣ вогузор мегардад.

5. Ҳамаи ҳуҷҷатҳои воридгардида аз ҷониби сардори Шуъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ баррасӣ мегарданд, ки мутобиқати онҳоро бо Низомнома месанҷад.

6. Сертификатсия баъд аз гузаштани курсҳо ва худомӯзии довталабон, аз рӯи тестҳои машқӣ бо роҳи супоридани имтиҳонот дар шакли тести доир мегардад.

Тестгузарию довталабон ба воситаи барномаҳое, ки барои гузаронидани тестҳои электронӣ, таълими электронӣ ва омӯзиши фосилавӣ таҳия гардидаанд, баргузор мегардад.

Таъминоти барномавӣ бо низоми шабакавӣ таввасути Веб-сайти муҳофизашуда якҷоя карда мешавад.

Манбаи барнома дар шуъбаи технологияи иттилоотии Вазорати молия нигоҳ дошта мешавад.

7. Сардори Шуъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ гузаронидани семинарҳоро барои омодагирӣ ба супоридани имтиҳон таъмин менамоянд.

Котиби комиссияи имтиҳонӣ барои коркард ва ҳифзи маълумотҳои шахсии довталабон дар Системаи иттилоотии Раёсати аудити дохилӣ ва назорат масъул буда, бо тартиби алифбой рӯйхати тамоми довталабонро (ном, ҷои кор), ки барои ширкат дар имтиҳон роҳ дода шудаанд, тартиб дода, протоколи маҷлис ва қарори комиссияро таҳия месозад.

8. Шуъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- довталабонро аз тартиб ва мӯҳлатҳои гузаронидани имтиҳонот огоҳ месозад;

- аз рӯи сифати гузаронидани машғулият ва тестҳои машқӣ ҷавобгӯ мебошад;

- феҳристи дахлдори сертификатҳои додашударо пеш мебарад;

Дар феҳристи сертификатҳои маълумотҳои зерин дохил карда мешаванд;

- маълумот оиди довталаб (насаб, ном, номи падар ва ҷои кор);

- сана ва рақами протоколи комиссия, силсила, рақам ва санаи додани иҷозатнома;

- маълумот оиди додани нусха ва асли сертификат ва ғайра.

9. Аудитори дохилие, ки сертификати Институти байналмилалии аудиторони дохилиро дорад, ба гирифтани сертификати «Аудитори дохилӣ дар баҳши давлатӣ» бидуни гузариши курсҳои таълимӣ ва супоридани имтиҳонот ҳуқуқ дорад.

10. Саволҳои барои имтиҳон мувофиқи стандартҳои таълими касбии институти байналмилалии аудиторони дохилии Илооти Муттаҳидаи Амрико ва аз тарафи муҳосибон ва ҳуқуқшиносони бомаҳорат ва сертификатдор омода шуда, тавассути барномаи компютерӣ ба таври фардӣ барои ҳар як тест ва ҳар як номзад интиҳоб мешаванд. Тест аз 70 савол иборат буда, саволҳои он соҳаҳои зеринро фаро мегирад:

а) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аудити дохилӣ дар бахши давлатӣ», Стандартҳои Касбии Байналмилалии аудити дохилӣ, Кодекси одоби аудиторони дохилӣ, дастуру роҳнамои методӣ оиди доир намудани аудити дохилӣ дар бахши давлатӣ на камтар аз 75% саволҳои тест;

б) баҳисобгирии муҳосибавӣ, идораи молиявӣ ва назорат дар бахши давлатӣ – то 15% саволҳои тест;

в) конунгузории марбут ба бахши давлатӣ (раванди буҷет, хизмати давлатӣ баҳисобгирии муҳосибавӣ, ҷобачогузории фармоишот ва хариди давлатӣ) то 10% саволҳои тест.

Ҳар як савол аз 4 (чор) варианти ҷавоб иборат буда, яке аз онҳо ҷавоби дуруст мебошад.

Давомнокии гузаронидани имтиҳон то 3,5 соат.

11. Баъд аз бақайдгирӣ ва воридшавии ҳамаи довталабон ба биное, ки имтиҳон доир мегардад, котиби комиссияи имтиҳонӣ:

- маълумотҳои ҳуҷҷатҳои шахсино (шиноснома) бо маълумотҳои дар протоколҳои имтиҳонӣ қайдгардида муқоиса менамоянд;

- ҷойгиршавии довталабонро муйаян намуда, ба довталабон барои ворид гардидан ба барнома рамзҳои инфиродӣ дода, баъд аз он ибтидои тест гузаронино эълон менамояд;

- тестҳои номзадҳоро, ки аз шпаргалка истифода мебаранд ва ё фардияти имтиҳонро вайрон мекунанд, безъитбор эълон мекунад;

- анҷоми саривақтии имтиҳон ва қабули маводҳои имтиҳониро аз довталабон таъмин менамояд.

Ҳангоми гузаронидани тест довталабон наметавонанд байни худ гуфтугӯ намоянд, адабиёти махсус истифода баранд ва биноро тарк намоянд.

12. Масъулияти ворид намудани барномаҳо дар ҳамаи компютерҳо ба зиммаи Шӯъбаи барномасозии компютери ва иттилооти Вазорати молия вогузор мегардад.

13. Баъди пур кардани ҳамаи саволҳо довталаб дар барнома тугмачаи «Омода»-ро пахш менамояд ва натиҷаи ҷавобҳо дар экран пайдо мешаванд. Баъд аз он, довталаб бояд натиҷаашро дар варақ чоп кунад. То чоп намудани натиҷаҳо дар қоғаз, довталаб метавонад вариантҳои ҷавобҳои худро тавассути пахш намудани тугмачаи «Санҷидан» санҷад ва хатогиҳои мавҷудбударо то тамом шудани мӯҳлати тест ислоҳ намояд. Ҳангоми ба итмом расидани мӯҳлати тест, барнома мустақилан таваккуф менамояд.

Дар ҳар як варақи чопгардидаи натиҷаҳо, маълумотномаҳои истифодабаранда-довталаб (ном ва насаб) дарҷ мегардад.

14. Баъди анҷом ёфтани мӯҳлати барои имтиҳон ҷудогардида, котиб ҳамаи варақаҳои чопгардидаро бо натиҷаҳо ҷамъ намуда, ба раиси комиссияи имтиҳонот месупорад ва дар протоколи гузаронидани имтиҳон миқдори натиҷаҳои чопгардидаи қабулнамуларо қайд менамояд.

15. Сардори Шӯъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ бояд нигоҳдории маводҳои имтиҳониро дар сейф ё ҷойи боътимод бо риояи талаботи мансуб ба махфият, таъмин намояд.

16. Супоридани имтиҳон дар мавриде муваффақ ҳисобида мешавад, ки 70% ҷавоб аз теъдоди умумии саволҳо ҷавоби дуруст бошанд.

17. Комиссия протокол тартиб медиҳад, ки дар он маълумот оиди довталабони имтиҳонхоро бомуваффақият супорида, довталабони аз имтиҳон нагузашта ва довталабони ба имтиҳон ҳозирнашуда дарҷ мегарданд.

18. На дертар аз 5 рӯз баъд аз доир гардидани имтиҳон, раиси комиссияи имтиҳонӣ ба унвони Вазири молия гузориш таҳия месозад. Ба гузориш протоколи таҳиянамудаи комиссия ва рӯйхати шахсоне, ки имтиҳонро бомуваффақият супоридаанд, довталабони аз имтиҳон нагузашта ва довталабони ба имтиҳон ҳозир нагардида замима мегарданд.

19. Баъд аз тасдиқи натиҷаҳои имтиҳони доиргардида, на дертар аз 1 моҳи санаи доиршавӣ рӯйхати довталабони бомуваффақият аз имтиҳон гузашта бояд дар Системаи иттилоотии Раёсати аудити дохилӣ ва назорат / «Аудитории дохилии сертификатдор» / «Маълумоти муҳим» нашр гардида, дар ҷойи намоёни бинои Вазорати молия овехта мешавад.

20. Аудитори дохилӣ ду маротиба ба супоридани имтиҳон ҳуқуқ дорад. Дар мавриди дуюмбора насупоридани имтиҳон, ҳолати таҳасусии ӯ бояд аз ҷониби Раёсати кадрӣ вазорату идораҳо то ҳадди гузариш ба вазифаи маъмурии паст вобаста ба мутобиқат накардан ба талаботи моддаи 3 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аудити дохилӣ дар бахши давлатӣ» баррасӣ гардад. Дар мавриди ғайриимкон будани гузаронидан ба вазифаи пастар, инчунин норозигии аудитори дохилӣ барои гузаронидани вазифаи пастар, ӯ аз вазифаи ишғолнамудааш озод карда мешавад.

21. Пас аз маъқул донистани натиҷаҳои имтиҳон, сардори Шӯъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ бояд омода ва наشري сертификатҳоро барои довталабони аз имтиҳон гузашта ташкил намояд.

22. Сертификатҳои омодашуда барои имзо ба Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҳлати на дертар аз 10 рӯзи баъд аз санаи интишори натиҷаҳои имтиҳон пешниҳод мегардад.

23. Ҳар як аудитори дохилии бахши давлатӣ баъд аз гирифтани сертификат уҳдадор аст, ҳамасола курси такмили ихтисос гузарад.

Муҳлати амалии сертификати «Аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ» метавонад дар ҳолатҳои зерин қатъ гардад:

- ошкоршавии риоя нагардидани талаботи Низомномаи мазкур;
- пешниҳод нагардидани ҳуҷҷати тасдиқкунандаи гузориши курси такмили ихтисос;

24. Баъд аз додани сертификат, сардори Шӯъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ нусхаи сертификатҳоро ба раёсати кадрҳо барои дӯхтан дар парвандаи шахсии корманд месупорад.

25. Ҳуҷҷатҳои марбут ба гузаронидани ҳар як давраи имтиҳонӣ дар парвандаи махсус дар бойгонии Раёсати аудити дохилӣ ва назорати Вазорати молия дар сейф (ҷевони оҳанӣ) нигоҳ дошта мешаванд.

26. Пур кардани (таснифи) ҳар як парванда бо роҳи ба низомдарорӣ ва нигоҳдорӣ дар ҷуздонҳои алоҳидаи ҳамаи ҳуҷҷатҳои, ки барои ҳар як давраи ташкил ва гузаронидани имтиҳонот тартиб дода шудаанд, амалӣ мегарданд. Ин ба уҳдадории котиби комиссияи имтиҳонӣ махсуб мебошад. Сардори

Шӯъбаи марказонидашудаи идоракунии молия, назорат ва аудити дохилӣ бояд нисбати дохили парванда пурра будани он тариқи муқоисасозии ҳуҷҷатҳои дар парванда буда бо факту натиҷаҳои дар варақаи назоратӣ қайдшуда санҷида, бо имзои худ тасдиқ намояд.

27. Бойгонии ҳар имтиҳон дар Раёсати аудити дохилӣ ва назорати Вазорати молия ба муҳлати на камтар аз 1 сол баъд аз санаи эълони охири натиҷаҳои гузаронидани он нигоҳ дошта мешавад.

Ариза
Оиди иштирок дар имтиҳон барои гирифтани сертификати
«Аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ»

Мӯхтарам Сафаралӣ Маҳсуддинович!

- I. Аз Шумо хоҳиш дорам, ба ман барои иштирок дар имтиҳон ҷиҳати гирифтани сертификати «Аудитори дохилӣ дар бахши давлатӣ», ки рӯзи _____ 2013 с. баргузор мегардад, иҷозат диҳед.
- II. Эълом медорам, ки ман хатмкардаи дорои маълумоти олии мебошам ва бо дараҷаҳои «магистр»/«бакалавр», «бакалаври касбӣ» сарафроз гардидам.

Ному насаб	
Суроға:	
Телефон:	
Суроғаи электронӣ:	
Ҷойи қор	
Сана:	Имзо: